



Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus  
Närings-, trafik- och miljöcentralen  
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

# Ympäristökorvaus, lintupellot

Arto Ruuska

14.2.2024



# Ympäristökorvaus; Lintupeltotoimenpide

Esityksen rakenne:

1. Tavoitteet
2. Ehdot
3. Toteutus





## Lintupellot; Ympäristökorvauksen lohkokohtainen toimenpide

### 1. Tavoitteet

- ✓ Alueen maataloustoiminnan ja suurina parvina alueen kautta keväisin ja syksyisin muuttavien lintujen (hanhet, joutsenet, kurjet...) yhteensovittaminen siten, että
  - edellytykset elintarviketuotannolle alueella säilyvät
  - lintujen muuttoaikainen levähtäminen ja ruokailu alueella on mahdollista ilman häiriöitä

### 2. Ehdot

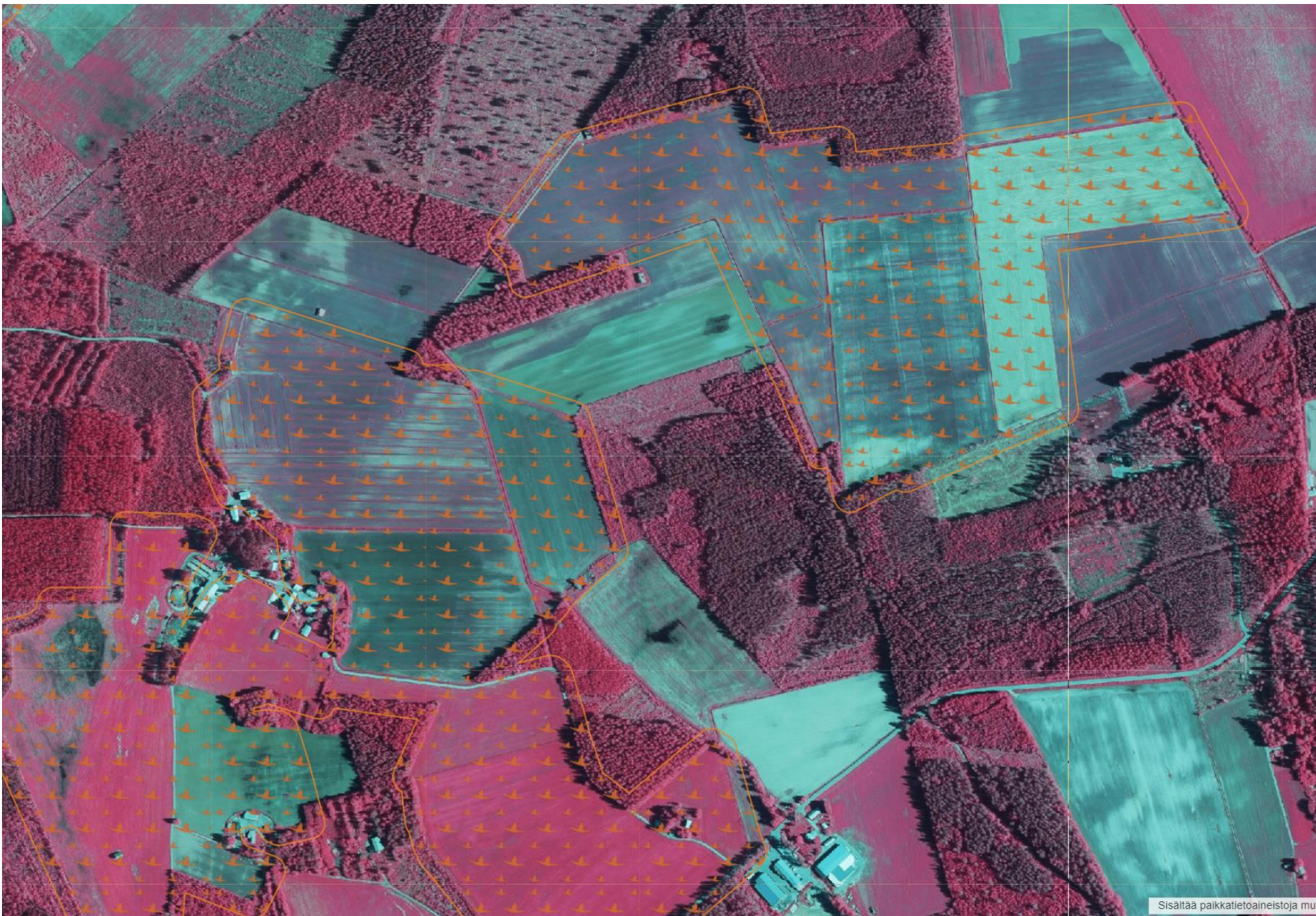
- ✓ Aktiivilijelijä
- ✓ Tuenhakijan oltava sitoutunut ympäristökorvaukseen
- ✓ Lohkojen oltava ympäristökorvauskelpoisia
- ✓ Lohkot, joilla toimenpidettä toteutetaan, on oltava kohdentamisaluelohkoja toimenpiteessä



- ✓ Toimenpidettä voidaan toteuttaa lohkoilla, jotka on tunnistettu **paikkatietoaineiston perusteella** edellä mainittujen lintujen **merkittäviksi muutonaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi**
- ✓ Toimenpiteeseen ilmoitetuilla viljelyssä olevilla lohkoilla **lintujen häiriötön ruokailu/levähtäminen on sallittava**, jos linnut saapuvat lohkolle
- ✓ Viljelijä voi **muilla viljelylohkoillaan** toteuttaa **sallittuja** ennaltaehkäiseviä ja karkottavia toimia  
 => ajatuksena saada linnut siirtymään niille varatuille, tuotantokasvien viljelyssä oleville, lohkoille

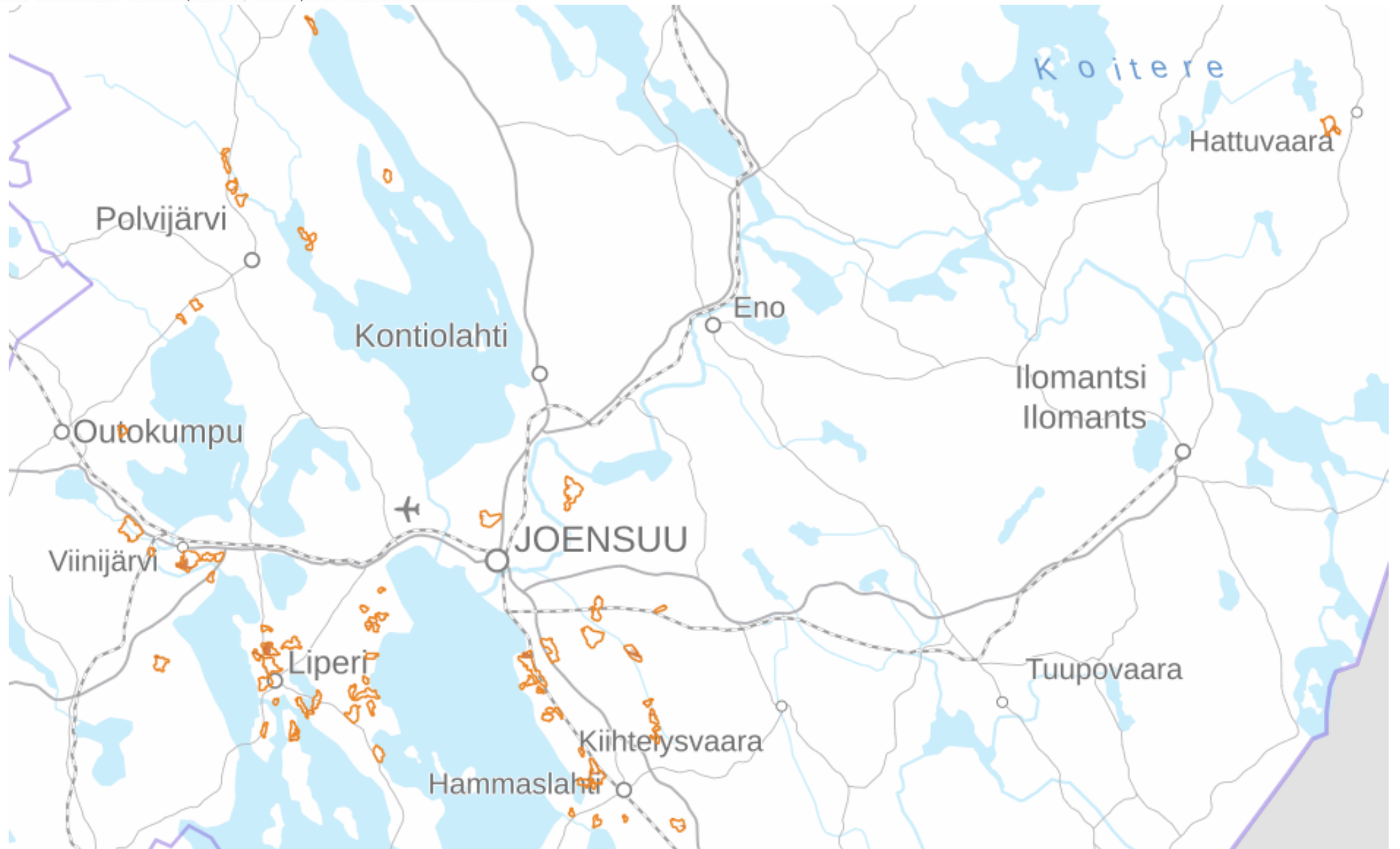
ELY	KNRO	KUNTA	PINTA-ALA (ha)	Natura-peltoalueita	pinta-ala ELY-kesku
UUDELY	149	Inkoo	24,7		
UUDELY	407	Lapinjärvi	23,2		
UUDELY	434	Loviisa	65,4		
UUDELY	504	Myrskylä	94,4		207,77
VARELY	734	Salo	341,3		
VARELY	895	Uusikaupunki	13,2		354,48
SATELY	181	Jämijärvi	27,8		
SATELY	271	Kokemäki	22,7		50,54
HAMELY	16	Asikkala	83,0		
HAMELY	82	Hattula	55,2		
HAMELY	142	Iitti	209,5		
HAMELY	560	Orimattila	141,0		488,68
PIRELY	20	Akaa	164,6		
PIRELY	702	Ruovesi	31,3		195,97
KASELY	286	Kouvola	124,5		
KASELY	405	Lappeenranta	461,6		
KASELY	416	Lemi	125,8		
KASELY	580	Parikkala	3848,8		
KASELY	624	Pyhtää	134,0		4694,62
ESAELY	681	Rantasalmi	12,0		
ESAELY	740	Savonlinna	58,1		70,12
POSELY	297	Kuopio	61,7		61,7
POKELY	146	Ilomantsi	105,5		
POKELY	167	Joensuu	1291,2		
POKELY	260	Kitee	2178,5		
POKELY	276	Kontiolahti	348,0		
POKELY	309	Outokumpu	35,8		
POKELY	422	Lieksa	86,3		
POKELY	426	Liperi	1714,8		
POKELY	541	Nurmes	18,9		
POKELY	607	Polvijärvi	383,7		
POKELY	707	Rääkkylä	1023,6		
POKELY	848	Tohmajärvi	3738,6	68,8	10924,94
EPOELY	743	Semajoki	122,3		122,34
POHELY	272	Kokkola	111,1		
POHELY	280	Körsnäs	78,3		
POHELY	499	Mustasaari	1034,4	1034,4	
POHELY	905	Vaasa	895,6	448,6	2119,45
POPELY	244	Kempele	29,0		
POPELY	425	Liminka	23,7		
POPELY	436	Lumijoki	14,8		
POPELY	678	Raahe	203,8		
POPELY	748	Siikajoki	196,0		467,22
LAPELY	241	Keminmaa	60,1		
LAPELY	845	Tervola	11,3		
LAPELY	851	Tornio	22,0		93,3
Yht			19851,1	1551,8	





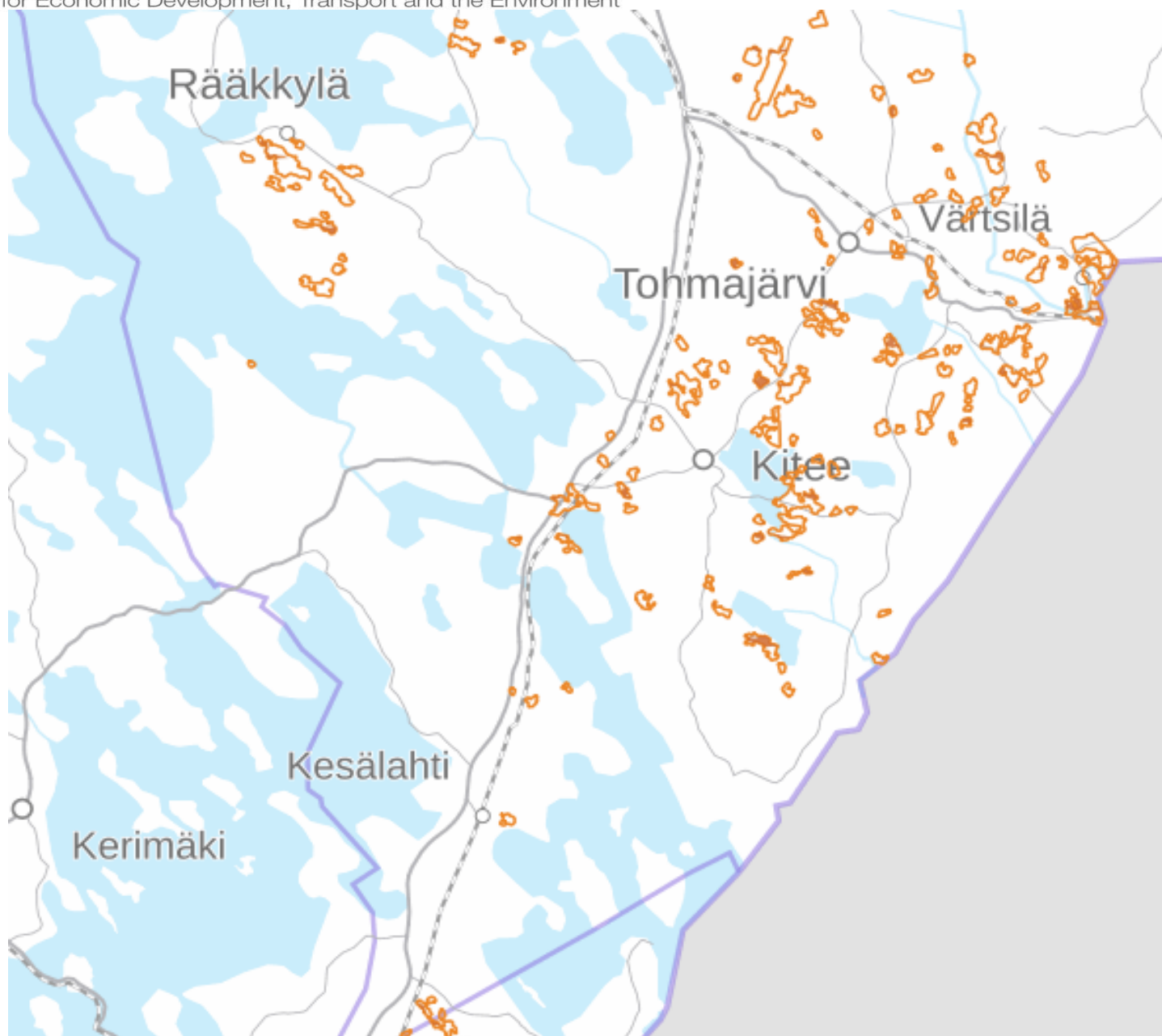








Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus  
Närings-, trafik- och miljöcentralen  
Centre for Economic Development, Transport and the Environment







- ✓ Lintupeltolohkolla viljellään kurkien, hanhien tai joutsenten suosimia tuotantokasveja  
**tavanomaisen viljelykäytännön mukaan tavoitteena normalisatoa tuottava kasvusto**
  - => toimenpidelohkojen nurmen niitto syksyllä olennaista, että hanhet tulevat lohkolle (ei velvoite)
  - => ei muita erillisiä kasvustovaatimuksia
  - => lohkolla olevan **markkinakelpoisen sadon** korjuu on mahdollista
  
- ✓ Korvaus (**600 €/ha**) maksetaan lohkolle vain, jos kyseisenä sitoumusvuonna lohkolla on havaittu **vähäistä suurempaa** kurki-, hanhi tai joutsenparven tai -parvien ruokailua ja/tai levähdystä
  - => tuotantokasvin selvää laadullista ja/tai määrällistä vaurioitumista on havaittavissa **osalla lohkosta tai koko lohkolla**





## Lintupellot

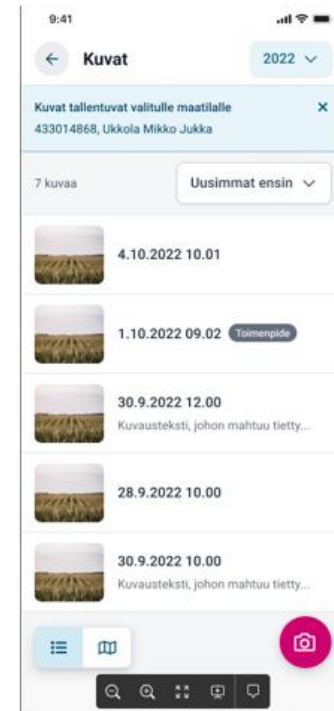
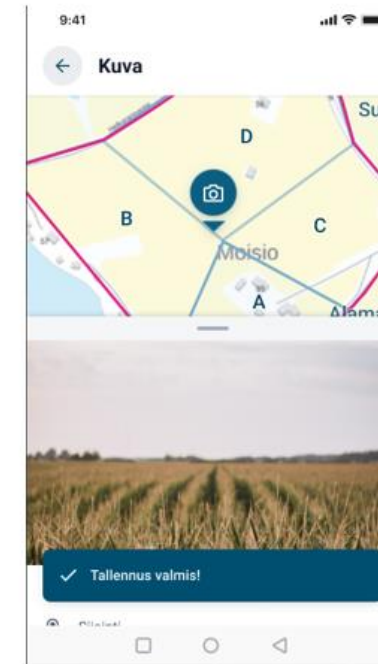
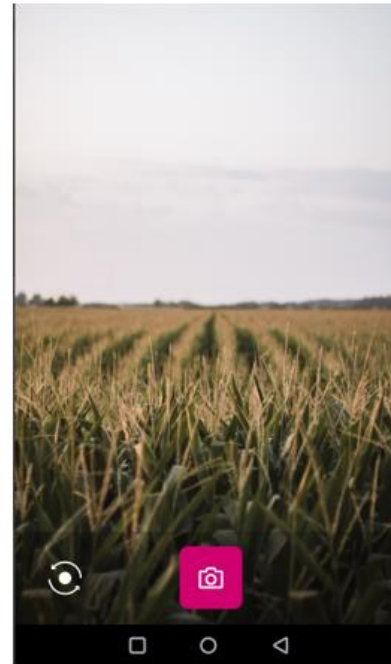
- ✓ Viljelijän on **dokumentoitava** lohkon kasvuston käyttö laajamittaiseen lintuparviin levähdykseen ja lintujen laajamittaiseen ravinnonhankintaan
  - => VIPU-mobiilisovellus
  - => ruokailu- ja/tai levähtäminen voidaan osoittaa joko **lintujen vierailun** tai niiden ruokailun ja/tai levähdyksen **aiheuttamien seurausten/vahinkojen** dokumentoinnilla
- ✓ Viljelijä voi ilmoittaa lintupelloiksi enintään 50 % hallinnassaan olevasta ympäristösitoumuksen korvauskelpoisesta maatalousmaasta
- ✓ Ilmoitettavan alan tulee olla yhteensä vähintään 10 hehtaaria ja se voi koostua yhdestä tai useammasta **lähekkäin sijaitsevasta saman korvauksensaajan** perus- ja/tai kasvulohkosta





# Vipu-mobiilin toiminta”periaate”

- ✓ Tuenhakija dokumentoi lintujen käynnin lohkolla sekä mahdolliset tuhot sitä mukaa kun niitä on havaittavissa  
=> valokuvia Vipu-mobiiliin
- ✓ Vipu-mobiililla otetut paikkaan sidotut valokuvat tallentuvat tietokantaan ja ovat myöhemmin hyödynnettävissä varsinaista toimenpideilmoitusta (syysilmoitus) tehtäessä
- ✓ Vipu-mobiilissa havaittuja ongelmia v. 2023:
  - Vipu-mobiilissa olevien kuvien siirto ei toiminut => kuvankaappausmenettely
  - Kuvien liittämisesä syysilmoitukselle ongelmia
  - Vipu-mobiili edellytti kuvan ottamista lohkon sisältä käsin => linnut karkasivat => ei dokumenttia
  - Joissakin tilanteissa Vipu-mobiiliin ei saanut otettua kuvia lainkaan/ei tallentunut







### 3. Toteutus v. 2023

- ✓ v. 2023 syysilmoituksella Ympäristökorvauksen lintupeltokorvausta haki yhteensä **236 tilaa**, pinta-ala n. **4 828 ha**, tukisumma n. **2 896 600 €**

#### Syysilmoituksen ”toimintaperiaate”

- ✓ Tuenhakija tekee korvaushakemuksen alueista, joilla linnut ovat ruokailleet tai levähtäneet
  - => Ilmoitus pohjautuu peltotukien haussa ilmoitettuihin peruslohkoihin
- ✓ Alueet ilmoitetaan ns. toimenpidelohkoina, jossa alueen ei tarvitse perustua peltotukihaussa ilmoitettuihin kasvulohkogeometrioihin, vaan ruokailu-/levähtämisalueet ilmoitetaan erillisinä geometrioina
  - => Jako lohkoihin, jossa linnut ovat ruokailleet-/levähtäneet ja jossa ei lintuja ole ollut
  - => Lintujen ruokailu-/levähdysalueille poimitaan kuluneen kasvukauden aikana Vipu-mobiililla dokumentoituja paikkaan sidottuja kuvia, jotka toimivat päätöksenteon pohjana



## Vuoden 2023 syysilmoituksen ongelmia

- ✓ Syysilmoituksen jättöaika pitkittyi talven 2024 puolelle
- ✓ Kaikilla lohkoilla ei Vipukartan jakotyökalu ole toiminut  
=> ilmoitettava koko lohko ja lisätieto-kenttään annettava selitys ja mainittava haettu pinta-ala
- ✓ Kuvien siirto ei ole onnistunut kaikilta osin



## Muita huomiota vuodelta 2023

- ✓ Ympäristökorvauksen lintupeltotoimenpide vs. RAULAKO-lain satovahinkokorvaus
  - Molempia korvauksia **ei saa samalle lohkolle samana vuonna**
  - RAULAKO edellyttää **maaseutuviranomaisen lausuntoa** satovahingosta
  - Ympäristökorvauksen lintupelloista **riittää valokuvadokumentointi** Vipu-mobiililla
  - Jos haet molempia korvauksia samalle lohkolle => "laiminlyöt" kummankin korvauksen ehtoja
    - => RAULAKO edellyttää lintujen hätistelyä lohkolta
    - => Ympäristökorvauksen lintupelloilla lintuja EI SAA hätistellä pois
- ✓ Jos olet valinnut ympäristökorvauksen kerääjäkasvitoimenpiteen ja lintupeltotoimenpiteen samalle lohkolle...
  - Ja olet perustanut kerääjäkasvilla nurmen seuraavalle vuodelle ja linnut tuhoavat **nurmen oraan** punnin jälkeen => et ole oikeutettu lintupeltokorvaukseen
  - Jos taas linnut vierailevat ko. satokasvina olevassa viljakasvustossa (esikasvi) ennen sadonkorjuuta, olet oikeutettu lintupeltokorvaukseen
- ✓ Kerääjäkasvin tuhoutumisesta mahdollisen RAULAKO-korvauksen saaminen on ympäristöviranomaisen ratkaistava



